

SCIENCE
PROBLEMS.UZ

ISSN 2181-1342

Actual problems of social and humanitarian sciences
Актуальные проблемы социальных и гуманитарных наук

**Ijtimoiy-gumanitar
fanlarning dolzarb
muammolari**

2-maxsus son
(5-jild)

2025

SCIENCEPROBLEMS.UZ

**IJTIMOIIY-GUMANITAR FANLARNING
DOLZARB MUAMMOLARI**

№ S/2 (5) - 2025

**АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО-
ГУМАНИТАРНЫХ НАУК**

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

TOSHKENT-2025

BOSH MUHARRIR:

Isanova Feruza Tulqinovna

TAHRIR HAY'ATI:

07.00.00- TARIX FANLARI:

Yuldashev Anvar Ergashevich – tarix fanlari doktori, siyosiy fanlar nomzodi, professor, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi;

Mavlanov Uktam Maxmasabirovich – tarix fanlari doktori, professor, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi;

Xazratkulov Abror – tarix fanlari doktori, dotsent, O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti.

Tursunov Ravshan Normuratovich – tarix fanlari doktori, O'zbekiston Milliy Universiteti;

Xolikulov Axmadjon Boymahammadovich – tarix fanlari doktori, O'zbekiston Milliy Universiteti;

Gabrielyan Sofya Ivanovna – tarix fanlari doktori, dotsent, O'zbekiston Milliy Universiteti.

Saidov Sarvar Atabullo o'g'li – katta ilmiy xodim, Imom Termiziy xalqaro ilmiy-tadqiqot markazi, ilmiy tadqiqotlar bo'limi.

08.00.00- IQTISODIYOT FANLARI:

Karlibayeva Raya Xojabayevna – iqtisodiyot fanlari doktori, professor, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti;

Nasirxodjayeva Dilafuz Sabitxanovna – iqtisodiyot fanlari doktori, professor, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti;

Ostonokulov Azamat Abdukarimovich – iqtisodiyot fanlari doktori, professor, Toshkent moliya instituti;

Arabov Nurali Uralovich – iqtisodiyot fanlari doktori, professor, Samarqand davlat universiteti;

Xudoyqulov Sadirdin Karimovich – iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti;

Azizov Sherzod O'ktamovich – iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent, O'zbekiston Respublikasi Bojxona instituti;

Xojayev Azizxon Saidaloxonovich – iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent, Farg'ona politexnika instituti

Xolov Aktam Xatamovich – iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi;

Shadiyeva Dildora Xamidovna – iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent v.b, Toshkent moliya instituti;

Shakarov Qulmat Ashirovich – iqtisodiyot fanlari

nomzodi, dotsent, Toshkent axborot texnologiyalari universiteti

09.00.00- FALSAFA FANLARI:

Hakimov Nazar Hakimovich – falsafa fanlari doktori, professor, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti;

Yaxshilikov Jo'raboy – falsafa fanlari doktori, professor, Samarqand davlat universiteti;

G'aybullayev Otabek Muhammadiyevich – falsafa fanlari doktori, professor, Samarqand davlat chet tillar instituti;

Saidova Kamola Uskanbayevna – falsafa fanlari doktori, "Tashkent International University of Education" xalqaro universiteti;

Hoshimxonov Mo'min – falsafa fanlari doktori, dotsent, Jizzax pedagogika instituti;

O'roqova Oysuluv Jamoliddinovna – falsafa fanlari doktori, dotsent, Andijon davlat tibbiyot instituti, Ijtimoiy-gumanitar fanlar kafedrasini mudiri;

Nosirxodjayeva Gulnora Abdukaxxarovna – falsafa fanlari nomzodi, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Turdiyev Bexruz Sobirovich – falsafa fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent, Buxoro davlat universiteti.

10.00.00- FILOLOGIYA FANLARI:

Axmedov Oybek Saporbayevich – filologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti;

Ko'chimov Shuxrat Norqizilovich – filologiya fanlari doktori, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Hasanov Shavkat Ahadovich – filologiya fanlari doktori, professor, Samarqand davlat universiteti;

Baxronova Dilrabo Keldiyorovna – filologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti;

Mirsanov G'aybullo Qulmurodovich – filologiya fanlari doktori, professor, Samarqand davlat chet tillar instituti;

Salaxutdinova Musharraf Isamutdinovna – filologiya fanlari nomzodi, dotsent, Samarqand davlat universiteti;

Kuchkarov Raxman Urmanovich – filologiya fanlari nomzodi, dotsent v/b, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Yunusov Mansur Abdullayevich – filologiya fanlari nomzodi, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi;

Saidov Ulugbek Aripovich – filologiya fanlari nomzodi, dotsent, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi.

12.00.00- YURIDIK FANLAR:

Axmedshayeva Mavlyuda Axatovna – yuridik fanlar doktori, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Muxitdinova Firyuza Abdurashidovna – yuridik fanlar doktori, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Esanova Zamira Normurotovna – yuridik fanlar doktori, professor, O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan yurist, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Hamroqulov Bahodir Mamasharifovich – yuridik fanlar doktori, professor v.b., Jahon iqtisodiyoti va diplomatiya universiteti;

Zulfiqorov Sherzod Xurramovich – yuridik fanlar doktori, professor, O'zbekiston Respublikasi Jamoat xavfsizligi universiteti;

Xayitov Xushvaqt Saparbayevich – yuridik fanlar doktori, professor, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi;

Asadov Shavkat G'aybullayevich – yuridik fanlar doktori, dotsent, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi;

Ergashev Ikrom Abdurasulovich – yuridik fanlari doktori, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Utemuratov Maxmut Ajimuratovich – yuridik fanlar nomzodi, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Saydullayev Shaxzod Alixanovich – yuridik fanlar nomzodi, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Hakimov Komil Baxtiyarovich – yuridik fanlar doktori, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Yusupov Sardorbek Baxodirovich – yuridik fanlar doktori, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Amirov Zafar Aktamovich – yuridik fanlar doktori (PhD), O'zbekiston Respublikasi Sudyalar oliy kengashi huzuridagi Sudyalar oliy maktabi;

Jo'rayev Sherzod Yuldashevich – yuridik fanlar nomzodi, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Babadjanov Atabek Davronbekovich – yuridik fanlar nomzodi, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Normatov Bekzod Akrom o'g'li — yuridik fanlar bo'yicha falsafa doktori, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Rahmatov Elyor Jumaboyevich — yuridik fanlar nomzodi, Toshkent davlat yuridik universiteti;

13.00.00- PEDAGOGIKA FANLARI:

Xashimova Dildarxon Urinboyevna – pedagogika fanlari doktori, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Ibragimova Gulnora Xavazmatovna – pedagogika fanlari doktori, professor, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti;

Zakirova Feruza Maxmudovna – pedagogika fanlari doktori, Toshkent axborot texnologiyalari universiteti huzuridagi pedagogik kadrlarni qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirish tarmoq markazi;

Kayumova Nasiba Ashurovna – pedagogika fanlari doktori, professor, Qarshi davlat universiteti;

Taylanova Shoxida Zayniyevna – pedagogika fanlari doktori, dotsent;

Jumaniyozova Muhayyo Tojiyevna – pedagogika fanlari doktori, dotsent, O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti;

Ibraximov Sanjar Urunbayevich – pedagogika fanlari doktori, Iqtisodiyot va pedagogika universiteti;

Javliyeva Shaxnoza Baxodirovna – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), Samarqand davlat universiteti;

Bobomurotova Latofat Elmurodovna — pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), Samarqand davlat universiteti.

19.00.00- PSIXOLOGIYA FANLARI:

Karimova Vasila Mamanosirovna – psixologiya fanlari doktori, professor, Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti;

Hayitov Oybek Eshboyevich – Jismoniy tarbiya va sport bo'yicha mutaxassislarni qayta tayyorlash va malakasini oshirish instituti, psixologiya fanlari doktori, professor

Umarova Navbahor Shokirovna– psixologiya fanlari doktori, dotsent, Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti, Amaliy psixologiyasi kafedrasi mudiri;

Atabayeva Nargis Batirovna – psixologiya fanlari doktori, dotsent, Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti;

Shamshetova Anjim Karamaddinovna – psixologiya fanlari doktori, dotsent, O‘zbekiston davlat jahon tillari universiteti;

Qodirov Obid Safarovich – psixologiya fanlari doktori (PhD), Samarkand viloyat IIB Tibbiyot bo‘limi psixologik xizmat boshlig‘i.

22.00.00- SOTSILOGIYA FANLARI:

Latipova Nodira Muxtarjanovna – sotsiologiya fanlari doktori, professor, O‘zbekiston milliy universiteti kafedra mudiri;

Seitov Azamat Po‘latovich – sotsiologiya fanlari doktori, professor, O‘zbekiston milliy universiteti;

Sodiqova Shohida Marxaboyevna – sotsiologiya fanlari doktori, professor, O‘zbekiston xalqaro islom akademiyasi.

23.00.00- SIYOSIY FANLAR

Nazarov Nasriddin Ataqulovich –siyosiy fanlar doktori, falsafa fanlari doktori, professor, Toshkent arxitektura qurilish instituti;

Bo‘tayeov Usmonjon Xayrullayevich –siyosiy fanlar doktori, dotsent, O‘zbekiston milliy universiteti kafedra mudiri.

OAK Ro‘yxati

Mazkur jurnal Vazirlar Mahkamasi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi Rayosatining 2022-yil 30-noyabrdagi 327/5-son qarori bilan tarix, iqtisodiyot, falsafa, filologiya, yuridik va pedagogika fanlari bo‘yicha ilmiy darajalar yuzasidan dissertatsiyalar asosiy natijalarini chop etish tavsiya etilgan ilmiy nashrlar ro‘yxatiga kiritilgan.

“Ijtimoiy-gumanitar fanlarning dolzarb muammolari” elektron jurnali 2020-yil 6-avgust kuni 1368-sonli guvohnoma bilan davlat ro‘yxatiga olingan.

Muassis: “SCIENCEPROBLEMS TEAM” mas’uliyati cheklangan jamiyati

Tahririyat manzili:

100070. Toshkent shahri, Yakkasaroy tumani, Kichik Beshyog‘och ko‘chasi, 70/10-uy. Elektron manzil:

scienceproblems.uz@gmail.com

Bog‘lanish uchun telefon:

(99) 602-09-84 (telegram).

MUNDARIJA

07.00.00 – TARIX FANLARI

<i>Vaxidov Suxrobjon</i> O'ZBEKISTONDA ZIYORAT TURIZMINI RIVOJLANTIRISHDA ZIYORATGOHLARNING ROLI	10-14
<i>Mamatqulov Bekzod, Negmatova Dilafro'z</i> O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA FARMATSEVTIKA SANOATINING RIVOJLANISHI: TARIXIY TAHLIL VA NATIJALAR (1991-2024 YILLAR)	15-20
<i>Esonov Ziyodbek Yuldashevich</i> FARG'ONA VODIYSINING O'RTA ASRLAR DAVRI KULOLCHILIK HUNARMANDCHILIGI TARIXIDAN	21-25
<i>Raxmatov Ramshod Raximovich</i> XX ASRNING BOSHLARIDA BUXORO VA TURKISTON IJTIMOYIY-IQTISODIY HAYOTIDA AFG'ONISTON OMILI	26-30
<i>Abduraxmonov Adxamjon Soxodilla o'g'li</i> SOVETLAR DAVRIDA FARG'ONA VODIYSI SHAHARLARIDA MADANIY HAYOT (Z. M. BOBUR NOMLI ISTIROHAT BOG'I MISOLIDA)	31-37
<i>Ergashev Ahmad Abdug'offorovich</i> PAXTAKOR-79 FOJIASI: O'ZBEK FUTBOLINING SSSR OLIY LIGASIDAGI RIVOJLANISH TRAYEKTORIYASIGA TA'SIRI (1979-1991)	38-44
<i>Ergashev Umar Kuziyevich</i> O'ZBEKLARNING "QOVCHIN" URUG'IGA DOIR MULOHAZALAR (QASHQADARYO VOHASI).....	45-49
<i>Bebitov Maqsud, Jo'raqulova Mukambar</i> JALOLIDDIN RUMIY: TURKISTON VA ANADOLU O'RTASIDAGI MA'NAVIY KO'PRIK	50-57

08.00.00 – IQTISODIYOT FANLARI

<i>Isayev Kobiljon Abdukodirovich</i> SANOAT KORXONALARIDA IQTISODIY INKLYUZIYA FAOLIYATINING IJTIMOIY-IQTISODIY SAMARADORLIGINI ANIQLASH USULLARI	58-69
<i>Амбарцумян Анастас Алексеевич</i> ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКОЕ СОТРУДНИЧЕСТВО УЗБЕКИСТАНА И РОССИИ: СОСТОЯНИЕ И ПЕРСПЕКТИВЫ	70-78
<i>Zokirjonov Muhammadsodiq, Mirzayeva Fotima</i> KAPITAL AKTIVNI VAHOLASH MODELI (CAPM)NING NAZARIY VA METODOLOGIK ASOSLARINI RIVOJLANISH XUSUSIYATLARI	79-91
<i>Исламтдинова Дина Файзрахмановна</i> СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ ОРГАНИЗАЦИОННО – ЭКОНОМИЧЕСКОГО МЕХАНИЗМА В ОТРАСЛИ КОНЕВОДСТВА	92-98
<i>Jumayeva Guzal, Jumadullayeva Durdona</i> JAHONDA KORPORATIV BOSHQARUV TENDENSIYALARI VA O'ZBEKISTON TAJRIBASI	99-105

<i>Rustamov Jamshed Boturjonovich</i> BIZNES-TA'LIMI XIZMATLARINI KO'RSATUVCHILARNING MARKETING FAOLIYATINI TAKOMILLASHTIRISH MASALALARI	106-110
--	---------

09.00.00 – FALSAFA FANLARI

<i>Xolmirzaev Nodirjon Nizomjonovich</i> SHAHARSOZLIKDA ZAMONAVIYLIK VA MILLIYLIK MASALASI	111-114
<i>Mamanov Jamoliddin Abduraximovich</i> YOSHLARDA MILLIY IDENTIKLIKNI SAQLASHNING OMILLARI	115-123
<i>Eshpulatov Inoyat Saparovich</i> FAXRIDDIN ROZIYNING INSON FALSAFASI	124-128
<i>Fayziyev Xurshid Jumayevich</i> VOLTERNING DEISTIK MATERIALIZMI VA UNING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI	129-133
<i>Rustamaliyev Mirjalol Hayrullo o'g'li</i> BARQAROR RIVOJLANISHDA DAVLAT BOSHQARUVINING AXLOQIY VA FALSAFIY MUAMMOLARI	134-138
<i>Abdumalikov Abdulatif, Juraboyeva Dilmura</i> YANGI O'ZBEKISTONDA JAMIYAT, INSON VA TABIAT MUNOSABATLARINING UYG'UNLIGI	139-143

10.00.00 – FILOLOGIYA FANLARI

<i>Axmedov Oybek Saporbayevich</i> BOSHLANG'ICH TA'LIM INGLIZ TILI DARSLARIDA OG'ZAKI NUTQNI SHAKLLANTIRISH	144-152
<i>Алиева Эльвина, Расулова Дильбар</i> ТИПОЛОГИЯ КОНВЕРГЕНЦИИ В ЛИНГВИСТИКЕ	153-158
<i>Mirzayeva Kamola</i> “DEVONU LUG'ATIT TURK” ASARIDA KIYIM-KECHAK NOMLARI	159-164
<i>Abdullayev Akmal Amirovich</i> TOSHKENT VILOYATI ETNOTOPONIMLARINING SHAKLLANISHIDA ETNIK GURUHLAR MIGRATSIYASINING TA'SIRI	165-169
<i>Sayfullayeva Dilnoza Dilshod qizi</i> XUDOYBERDI TO'XTABOYEVNING “BESH BOLALI YIGITCHA” ROMANIDA MUALLIF BIOGRAFIYASI IFODASI	170-174
<i>Rahmonova Surayyo Ne'matovna</i> MERONIMLARNING GRAMMATIK VA STRUKTURAVIY XUSUSIYATLARI	175-179
<i>Чернова Наталья Васильевна</i> ОЦЕНКА И ДИАГНОСТИКА ФРАЗЕОЛОГИЧЕСКОЙ КОМПЕТЕНЦИИ СТУДЕНТОВ НЕЯЗЫКОВЫХ ВУЗОВ	180-184
<i>Abdusalomova Aziza Homidovna</i> SA'DIY SHEROZIY SHE'RIYATINING ANGLIYADAGI TARJIMALARIDA POETIK SHAKLNING USTUVORLIGI	185-192

<i>Morozova Anastasiya Vladimirovna</i> SEMANTIC AND PRAGMATIC ANALYSIS IN THE NAMES OF DINING ESTABLISHMENTS	193-196
<i>Murotaliyeva Maftuna Shukurullo qizi</i> P.D.JEYMSNING DETEKTIV ASARLARIDA INTERTEKSTUALLIK	197-200
<i>Ismatova Shaxnoza Axror qizi</i> DAVLAT RAHBARLARINING BAYRAM TABRIKLARI: LINGVISTIK, STILISTIK VA PRAGMATIK TAHLIL	201-205

12.00.00 – YURIDIK FANLAR

<i>Qayumov Zoir Ergashevich</i> O‘ZBEKISTONDA YURIDIK JAVOBGARLIKDAN OZOD QILISH INSTITUTI RIVOJLANISHINING O‘ZIGA XOS XUSUSIYATLARI	206-210
<i>Tajaliyev Ilyosbek</i> PIROTEKNIKA BUYUMLARINING QONUNGA XILOF MUOMALASINING UMUMIY TAVSIFI VA TURLARI	211-215
<i>Sanayev Botir</i> SUN‘IY INTELLEKT TEXNOLOGIYALARIDAN FOYDALANISHDA YETKAZILGAN ZARAR UCHUN YURIDIK JAVOBGARLIK MUAMMOLARI	216-221
<i>Alisherova Nozima Nizamidin qizi</i> PORA OLIH JINOYATLARINI KVALIFIKATSIYA QILISH MASALALARI	222-230
<i>Avezov Dilshod Sadulayevich</i> SPECIFIC FEATURES OF EARLY TERMINATION OF LOCAL DEPUTY POWERS ON OBJECTIVE GROUNDS	231-234
<i>Mirzayev G‘olibjon Halimovich</i> PROKURATURA ORGANLARI FAOLIYATI SAMARADORLIGINI BAHOLASH TUSHUNCHASI, AHAMIYATI VA ZARURATI	235-242

13.00.00 – PEDAGOGIKA FANLARI

<i>Zubaydullayev O‘ktam Raim o‘g‘li</i> BO‘LAJAK O‘QITUVCHILARNI ART–PEDAGOGIKASI ASOSIDA KASBIY FAOLIYATGA TAYYORLASHDA ZAMONAVIY TA‘LIM TEXNOLOGIYALARIDAN FOYDALANISH METODIKASI	243-248
<i>Turdimuratov Dilmurad Yuldashevich</i> JISMONIY TARBIYA MASHG‘ULOTLARI JARAYONIDA YUQORI SINF O‘QUVCHILARINING IRODAVIY SIFATLARINI SHAKLLANTIRISH.....	249-255
<i>Egamberdiyeva Zarina Oltiboyeva</i> GEOAXBOROT TEXNOLOGIYALAR FANINI O‘QITISHDA GAMIFIKATSIYA METODIKASINI QO‘LLAB TAKOMILLASHTIRISH MASALALARI	256-260
<i>Abdiyev Jahongir Ruzibayevich,</i> INTELLEKTUAL QOBILIYATLARNI INOBATGA OLGAN HOLDA TALABALARNING ILMIY TADQIQOTCHILIK FAOLIYATINI TAKOMILLASHTIRISH	261-265
<i>Alimkulov Jamshid</i> BO‘LAJAK GEOGRAFIYA O‘QITUVCHILARINING LOYIHALASH KOMPETENTLIGINI RIVOJLANTIRISH MUAMMOLARI	266-272

Kurbanov Olim Esirgapovich

TARIX FANI MUTAXASSISLIGI MAGISTRATURA TALABALARINING TADQIQOT

KOMPETENSIYASINI SHAKLLANTIRISH: TARIX VA ZAMONAVIYLIK 273-277

Received: 10 March 2025

Accepted: 15 March 2025

Published: 25 March 2025

Article / Original Paper

CULTURAL LIFE IN THE CITIES OF THE FERGANA VALLEY IN THE SOVIET PERIOD (ON THE EXAMPLE OF THE Z.M. BABUR PARK)

Abdurakhmonov Adkhamjon

Basic doctoral candidate of Namangan State University

Abstract. This article analyzes in detail the activities of cultural and educational institutions in the context of spiritual reforms, the establishment, structure and activities of the Zahiriddin Muhammad Babur Park of Culture and Recreation in Namangan.

Keywords: cultural and educational institutions, parks of culture and recreation, theater and amateur groups, prosperous city, uyezd, local government, World War II, school, madrasa, landscaping work, city executive committee.

SOVETLAR DAVRIDA FARG'ONA VODIYSI SHAHARLARIDA MADANIY HAYOT (Z. M. BOBUR NOMLI ISTIROHAT BOG'I MISOLIDA)

Abduraxmonov Adxamjon Soxodilla o'g'li,

Namangan Davlat Universiteti tayanch doktoranti

Annotatsiya. Mazkur maqolada ma'naviy islohotlar zamirida madaniy-ma'rifiy muassasalar faoliyati, Namangandagi Zahiriddin Muhammad Bobur nomli madaniyat va istirohat bog'ining tashkil topishi, tuzilishi va faoliyati haqida atroflicha ma'lumotlar tahlil qilingan.

Kalit so'zlar: madaniy-ma'rifiy muassasalar, madaniyat va istirohat bog'lari, teatr va havaskorlik jamoalari, obod shahar, uyezd, mahalliy boshqaruv, ikkinchi jahon urushi, maktab, madrasa, obodonlashtirish ishlari, shahar ijroiya qo'mitasi.

DOI: <https://doi.org/10.47390/SPR1342V5SI2Y2025N05>

Mustaqillik sharoitida ma'naviy islohotlar zamirida madaniy-ma'rifiy muassasalar faoliyati tubdan o'zgardi, yangi mazmun kashf etdi, shaklan kamol topdi. Bu o'zgarishlar istiqloq bergan imkoniyatlar asosida sodir bo'ldi. Zero, bu sohani yangilanishi tarixiy zarurat edi. Sovetlar davrida madaniy-ma'rifiy muassasalar xalq manfaatlariga xizmat qilish o'rniga, zo'raki ravishda kommunistik g'oyalarni targ'ib qilish maskanlariga aylantirilgan edi.

Madaniyat va istirohat bog' tuzish san'atining o'ziga xos uslublari asosida barpo etiladi. O'zbekistonda Madaniyat va istirohat bog'lari shahar hududining hajmi, me'moriy qiyofasi va tabiiy sharoitiga qarab tashkil qilinadi. Kichik shaharlarda bitta, katta shaharlarda bir necha, aholisi 500 mingdan ortiq shaharlarda esa umumshahar ahamiyatiga ega bo'lgan bog'lardan tashqari, shahar hududidagi har bir tumanning madaniyat va istirohat bog'i bo'lishi mumkin. Unda aholiga madaniy xizmat ko'rsatish katta o'rin tutadi. Maydonlardagi ochiq estrada sahnalarida professional teatr va eng yaxshi havaskorlik jamoalarining spektakl va konsertlari, dorboz, polvon va masxarabozlarning tomoshalari, askiya kechalari uyushtiriladi, kinofilmlar

namoyish qilinadi. Ommaviy sayil, karnaval, turli sport musobaqalari va boshqalar tashkil etiladi. Bolalar uchun maxsus joy ajratilib, qiziqarli attraksionlar bilan jihozlanadi.

Inson deyarli har kuni bir daqiqalarni dam olishga, nafas rostlashga, istirohat qilishga ajratadi. Ayniqsa sershovqin joylarda ishlash yoki shahar ko'chalaridagi shovqinlarni eshitish, shuningdek kishilar o'rtasidagi mehr-oqibatning susayib qolgani hamda hayot tashvishlari-yu, iqtisodiy qiyinchiliklar kuchaygani sababli inson organizmi, xususan uning asabini tez charchab qolishi tabiiydir.

Kishida shunday holatda so'lim va salqin joylarga borib dam olish, kayfiyatini ko'tarish ishtiyoqi tug'iladi. Bu jihatdan Namangandagi Zahiriddin Muhammad Bobur nomli madaniyat va istirohat bog'i kishilarni hamisha o'ziga chorlab turishi bilan qo'l keladi.

Namangan – go'zal, so'lim va obod shahar hamda gullar shahri hisoblanadi. Bu qisqacha ta'rifning o'ziga xos, qariyb ming yillik tarixi borki, keyinroq bunga batafsil to'xtab o'tish joiz. Lekin Namangan shahrining ana shunday ta'rifga va tavsifga ega bo'lishida istirohat maskanining munosib hissasi bor. Chunki nafaqat namanganliklar, balki serquyosh respublikamizning boshqa shaharlari va qo'shni respublikalardan kelgan ko'plab mehmonlar mazkur bog'da istirohat qilishgan va zavq olishgan.

Bog'ning tabiiy va iqlim sharoiti, geografik o'rni o'ziga xos xususiyatga egadir. Namangan shahri Farg'ona vodiysining shimoliy qismida, dengiz sathidan 450 metr balandlikda, qiradirlarning boshlanish hududida joylashgan. Iqlim kontinental bo'lib, yozi issiq va quruqdir [1. 9-b.].

Namangan shahrining qoq o'rtasida esa istirohat maskani barpo bo'lgan. Yozning jaziramada issiq kunlari bog'da yursangiz, havoning salqini va musaffoligini seziladi. Chunki bog' va bog'ga yaqin ko'chalardagi salobatli, azim chinorlar, boshqa manzarali daraxtlar quyosh nurlarini to'sib, atrofi salqin qilib tursa, ariqlarda shildirab oqayotgan suvlar havoga mo'tadillik baxsh etadi. Bog'da favvora va anvoyi gullar kishi bahri dilini yanada ochadi, unga xush kayfiyat bag'ishlaydi. Atrof doimo odamlar bilan gavjum. Dam olish yoki sayr kunlari esa yanada ko'proq kishi hordiq chiqarayotgan bo'ladi. Ayniqsa bolalar miriqib o'ynab yurishadi.

Qadim zamonlardan boshlab inson soya-salqin, suvi bor, bahavo, obod joylarda hordiq chiqarishga intilib kelgan. Bunday maskanlarning ayrimlari hatto muqaddas qadamjoylarga aylangan.

Namangan shahriga 1875-yilning oktyabr oyida Rossiya qo'shinlari kirib kelgan. Ularga qarshilik ko'rsatuvchi qurolli kuch to'plash o'sha paytda Namanganda bo'lmagan. Po'latxon esa yangi kuch to'plash maqsadida Chotqol tog'lariga ketadi. Namangan xalqi 1875-yilning 24-oktyabr kuni rus bosqinchilariga qarshi norozilik qo'zg'olonini boshlaydilar. Rus qo'shinlari esa bu qo'zg'olonni 27-oktyabrda shafqatsizlik bilan bostirishgan.

Namangan shahri shu kundan boshlab tamoman ruslar qo'liga o'tadi. 1876-yilda Farg'ona viloyati tashkil topgach Namangan uyezd-shaharga aylanadi [2. 1-b.]. Xudoyorxon farmoni bilan qurilgan madrasa rus qo'shinlari uchun tayyor mustahkam harbiy qalaga aylanadi. Rus harbiy ma'murlari bo'lajak bog' o'rnida bu qalani kengaytirish, yoniga yangi binolar qurish va atrofni o'rash uchun uch yilga qurilish ishlarini olib bordilar.

Qurilishga ishlatish uchun xom g'isht tayyorlab, so'ng uni xumdonda pishirish yo'lga qo'yilgan. Tuproqni esa shu atrofga yaqin bo'lgan hovuz bo'yidan olina boshlandi. Olingan tuproqni o'rni asta-sekin keng va chuqur hovuzga o'xshab qoldi. Harbiy ma'murlar bu joydan ko'l sifatida foydalanish uchun suv kuydirib to'ldiriladi. Natijada kattagina ko'l paydo bo'ldi.

Ishchi kuchi sifatida mahalliy xalq mehnatidan keng foydalanib, ularni qattiq ezishadi. Ko'l o'rtasida qolgan kichikroq joyga uyezd boshlig'i uchun oshxona qurilgan. Bu hozirgi "Shabada" oshxonasining o'rnini bo'lgan. Hozir ham boloxonali ayvon saqlanib qolgan. Ko'l va uyezd boshlig'ining hovlisi atrofiga (uy hovliga hozirgi viloyat tarixi va madaniyati muzeyi o'rnida bo'lgan) 1878-1880-yillarda ko'plab daraxtlar o'tkazilgan. Dub, chinor, kashtan kabi daraxtlarning ko'plari hozirgi kungacha saqlanib qolgan. 1884-yili ko'l va daraxtzorlar atrofi yog'och panjara bilan o'ralgan. Shu tariqa bog' – istirohat maskani tashkil topgan.

Bog' va bog'dagi ko'lning barpo bo'lish tarixi haqida og'izdan-og'izga ko'chib yurgan turlicha ma'lumotlar ayrim tomonlari bilan haqiqatga yaqindir. Chunonchi Namangan shahar uyezdiga boshliq etib tayinlangan rus ofitseri bizning iqlimga va joylarimizga ko'nika olmay, ob-havo noqulayligi, xususan bu yerning yozi g'oyat issiq bo'lishidan shikoyat qilib Rossiya podshosiga Namangandan ketish uchun ruxsat so'rab xat yozadi. Rossiyadan esa ketishga ruxsat berilmasligi haqida xabar keladi. Lekin uning iltimosini hisobga olib, yashab turgan joyida soya-salqin bog' va ko'llar barpo qilishi mumkinligi, buning uchun hukumat tomonidan qisman yordam berilishi to'g'risida ko'rsatma oladi. Shuning uchun uyezd rahbarlari Namangan shahrida bog' barpo qilish ishiga tez va qattiq kirishib ketishdi. Nisbatan qisqa muddatda bog'da asosiy ishlar amalda bajarib tugallanadi. Kerakli tuproqni ham boshqa joydan keltirmay, shu yaqin joyidan olib ishlatishadi va sun'iy ko'l hosil qilishadi.

O'sha paytdan boshlab birinchi bog'bonlik qilgan kishi bu – Zarifbog'bon Latipovdir [3. 7-b]. Ko'l atrofidagi azim chinorlarni shu kishi tomonidan o'tkazilgan. Bog'da faqat uyezd boshlig'i, uning qarindoshlari va unga tanish bo'lgan boylar, amaldorlar foydalanishgan xolos. Mahalliy aholining ayniqsa oddiy fuqarolarning va hatto harbiy askarlarning ham bog'ga kirishi, dam olishi qat'iy ta'qiqlangan. Umumiy maydoni 3 gektardan iborat bo'lgan bu bog' 1920-yilgacha uyezd boshlig'iga qarashli bo'lgan.

Zahiriddin Muhammad Bobur nomli istirohat bog'i 1920-yilda tashkil topgan mahalliy hokimiyat ixtiyoriga o'tadi. Lekin uni obodonlashtirish va ko'kalamzorlashtirish borasida 1934-yilgacha sezilarli o'zgarish bo'lmagan. 1924-yildan e'tiboran bog'ni mehnatkashlarning ommaviy ravishda dam olish maskaniga aylantirish yuzasidan katta hajmda ish boshlab yuborildi. Shu yili ko'l yonida yangi choyxona tashkil qilingan. Solixon Majidov va Oxundeda Hojiyevlar yordamida mahalliy fuqarolardan kerakli idishlar to'plandi, paloslar olib kelingan. Akbarqo'zi Asqarov birinchi choyxonachi, Sodiqov degan kishi oshpaz bo'lib ish boshlagan.

1926-yili mahalliy boshqaruv tashkilotlarining qarori bilan kommunal xo'jaligining texnigi Devyatovga daraxtlar va mevalar o'sayotgan joyda ishlayotgan hunarmandlarni ko'chirish va bog'ni obodonlashtirish vazifasi yuklatilgan. Shundan boshlab bu joy mehnatkashlarning dam olish bog'i degan nom oldi va u rasman ochilgan.

1929-1933-yillarda Andijon okrug boshlig'i bog'ni kengaytirish va obodonlashtirish ishlari yuzasidan tadbirlar belgilab, qaror qabul qildi. Jumladan, obodonlashtirishga 30 ming so'm, ko'chat o'tkazishga 15 ming so'm pul ajratgan. 1934-yili esa Namangan shahar ijroiya qo'mitasi bog'ni yanada obod va fayzli bo'lishi uchun 80 ming so'm mablag' sarflashga qaror qildi. O'sha yili bu mablag'dan to'la foydalanildi. Kino qo'yiladigan joy, kurash tushish maydoni, orkestr va konsert uchun maxsus tomoshagohlar qurilgan. Namangan shahar ijroqo'mi va bog' ma'muriyati 1935-yil may oyida bog' atrofida kerosin chiroqlardan foydalanishni to'xtatish va elektr chiroqlari o'rnatish haqida qaror qabul qilingan. Shundan so'ng elektrlashtirish ishlari boshlab yuborilgan.

1936-yili istirohat bog‘i hududida joylashgan xristian ibodatxonasi buzildi va uning g‘ishtlari shahardagi 5-maktab qurilishiga ishlatilgan. Butxona qo‘ng‘iroqlari esa yog‘ zavodiga va o‘t o‘chirish komandasiga berildi. Ibadatxona o‘rniga yosh tomoshabinlarning yozgi teatri qurilgan. Bu hozirgi ko‘l bo‘yidagi yozgi teatr binosi bo‘lgan. Shu yili beshta katta chinor tagida choyxona va oshxona qurib ishga tushirilgan. Keyinchalik bu choyxonaga “Beshchinor” nomi beriladi.

Istirohat bog‘i muntazam faollik bilan ishlashni davom ettiradi. Bog‘ ma‘muriyati, shaxsan direktor Tojimirza Xalilov shahar ijroqo‘mi oldiga xiyobonlar va maydonlar qurish uchun Moskvadan mutaxassislar chaqirish yoki borib ish o‘rganib kelish masalasini qo‘yadi. Shunga ko‘ra, Direktor Tojimirza Xalilov va bog‘ agronomi Abduqahhor Jalilovlar 1936-yili Moskvaga yuboriladi. Ularning Moskvadagi A.M.Gorkiy nomli madaniyat va istirohat bog‘ida bo‘lib, tajriba o‘rganib kelishgani tezda o‘z samarasini beradi. 1936 va 1937-yillarda istirohat bog‘i o‘zining ko‘rinishi, obodonligi, karnaval va ommaviy ko‘ngilochar xalq sayillarini maroqli o‘tkazishi bilan el hurmatini qozondi. O‘sha paytdagi manbalar, boshqaruv va madaniyat tashkilotlari ham buni rasman e‘tirof etganlar. 1937-yili chiqarilgan Sovet ensiklopediyasida Namangan istirohat bog‘i haqida ma‘lumot berilib shunday yozilgan: “Namangan shahar madaniyat va istirohat bog‘i Sovet hokimiyati yillarida qurilgan bo‘lib, o‘zining ishlari bilan O‘zbekistondagi eng ilg‘or istirohat bog‘laridan biri sifatida mashhur bo‘lmoqda”[4. 416-b].

1937-yilda istirohat bog‘i direktori Tojimirza Jalilov nohaq ayblanib qamaladi. Uning o‘rniga bo‘lgan Musin degan kishi ham 1938-yili ishdan bo‘shatiladi. Shundan so‘ng istirohat bog‘iga Mirboboyev ismli kishi rahbarlik qila boshlaydi. 1938-yil 28-aprelda istirohat bog‘iga Aleksandr Sergeevich Pushkin nomi beriladi. Shu yildan boshlab istirohat bog‘iga kirish pullikka aylantirilib, chipta narxi 50 tiyin qilib belgilangan.

Ikkinchi jahon urushi yillarida istirohat bog‘idagi ishlar keskin susayadi. Ish o‘rinlarining soni kamayadi va asosan istirohat bog‘ida ayollar faoliyat ko‘rsatishgan. Lekin qiyinchiliklarga qaramasdan istirohat bog‘ining faoliyati to‘xtab qolmagan. O‘z kuchlari hisobiga issiqxona ishlatishgan, gul ko‘chatlarini va urug‘larini saqlab qolishga muvaffaq bo‘lishadi. Istirohat bog‘ida ishlayotganlar frontga sovg‘a va turli yordamlar uyushtirib turishadi. Urushdan keyingi yillarda shahar ijroqo‘mi istirohat bog‘i ishini yanada jonlantirish uchun katta e‘tibor bergan. Masalan 1946-yili istirohat bog‘i uchun 186 ming so‘m pul ajratiladi. 1948-yilda esa istirohat bog‘ida sport va bolalar maydonlari ham barpo etiladi. Madaniyat uyi, viloyat kutubxonasi yordami bilan istirohat bog‘i hududida ko‘chma kutubxona, shaxmat-shashka bazasi ham tashkil etiladi. Shu bilan birgalikda istirohat bog‘ida ko‘plab konferensiya va musobaqalar ham tashkil etilgan.

1947-1951-yillarda istirohat bog‘iga Xudoyberdi Rahmonov direktorlik qilgan [5. 9-b.]. Keyingi yillarda esa bog‘ni Muborakov degan kishi boshqargan. 1961-yili istirohat bog‘ida karusel, o‘q otish xonasi ishga tushirilgan. Shuningdek yangi billiard stollari ham sotib olinib, aholini dam olishi uchun imkoniyatlar yaratiladi. Shu yildan boshlab istirohat bog‘ida turli ommaviy ko‘ngilochar tadbirlarni o‘tkazish yanada avj oladi.

1953-yilda istirohat bog‘i hududida ikki marta karnaval o‘tkaziladi. O‘zbekistonlik mashhur artistlar bilan birga Qirg‘iziston, Ozarbayjon va Tatariston san‘atkorlari ham ko‘plab konsertlar uyushtirib, bog‘da mehmon bo‘lishgan. Shu yili G‘afur G‘ulom ijodiga bag‘ishlab o‘tkazilgan she‘riyat kechasi ham katta bayramga aylanib ketadi.

1954-yilgi mavsumga istirohat bog'ini tayyorlab jihozlash va bezatish ishlariga xuddi hozirgiga o'xshab shahrimizdagi bir qancha yirik zavod-fabrikalar va sanoat korxonalari yaqindan yordam berishadi. O'sha zamon talabi asosida ko'plab suratlar ham bog' fayziga fayz qo'shgan. 1954-yilda istirohat bog'idagi birinchi favvora qurib ishga tushiriladi. Mazkur favvora yozgi teatr yonida bo'lgan, keyinchalik buzilib, o'rnida charxpalak qurilgan.

1955-yili beshta qayiq sotib olinib, ko'lda "Suv stansiyasi" tashkil etiladi. Istirohat bog'idagi estrada maydoni va mavjud karusellar qayta ta'mirlanib, badiiy jihatdan bezatiladi. Elektr simyog'ochlar temir ustunlarga almashtiriladi. Bu ishlarining tashkilotchisi istirohat bog'i rahbari Bosit Akramov nomi bilan bog'liq bo'lgan. 1956-yildan boshlab esa istirohat bog'iga Hoshimjon Nurmatov rahbarlik qila boshlaydi.

Namangan shahar ijroqo'mi 1957-yili istirohat bog'ini obodonlashtirish ishlariga 262 ming so'm mablag' ajratadi. Istirohat bog'ining asosiy kirish darvozasi qayta qurilib, yonadigan harflar bilan bezatiladi. Ikkinchi va uchinchi kirish darvozalari ham ta'mirlanadi. Istirohat bog'ida "Rus" arg'imchoqlari o'rnatiladi. 1955-yili istirohat bog'i hududida ochilgan viloyat muzeyining shoxobchasida ham katta hajmda ishlar olib borilgan. Namangan yoshlari va institut talabalarining VI jahon festivaliga bag'ishlab ko'plab tadbirlar tashkil qilinadi, ko'plab konsertlar o'tkaziladi.

1958-yili istirohat bog'i hududidagi ko'lni tozalab, suv sporti vishkasi o'rnatiladi. Musiqa chalinishiga moslab rangli tasvirlar beruvchi ajoyib sahna quriladi. Istirohat bog'idagi yog'och panjaralar o'rniga temir panjaralar o'rnatiladi. Buning natijasida istirohat bog'ining atrofi o'raladi.

Istirohat bog'i ma'muriyati nafaqat kattalar, balki bolalar hordig'ini haqida ham ko'p o'ylaganlar. 1962-yili istirohat bog'ida 150 ta bolaga mo'ljallangan sog'lomlashtirish lageri ham tashkil etiladi. Mazkur lagerda ikki smenada jami 300 nafar bola dam olib hordiq chiqarishga muayassar bo'lishgan. 1961-yilning 24, 25, 26, 27-avgust kunlari ilk bor shahardagi tashkilot, korxonalar, o'quv yurtlari, maktab va havaskor gulchilarning gul ko'rgazmasi namoyish qilinadi [6. 11-b.]. Shundan keyin bu – an'anaviy gul bayramiga aylanib ketadi.

1964-yilda istirohat bog'ida antiqa tadbir – 01, 02, 03, 04 telefon raqamlari kuni tashkil etildi. Bu tadbirning o'tkazishdan maqsad kundalik hayotimizdagi kichik ehtiyotsizlik qanday oqibatlariga olib kelishi haqida tushunchalar berish hamda tarmoq xodimlarining mahorat ko'riklari va tayyorgarligi sinovdan o'tkazildi. Shu yilgi mavsumda bolalar bog'cha-yaslisi ham ishlab turdi. Bu hol dam oluvchilarning o'z farzandlarini bog'chaga vaqtincha topshirib, bermalol hordiq chiqarishlariga katta imkoniyat yaratdi.

1966-yil 31-avgustda qadimiy xalq sayillaridan – "Qovun sayli" ham istirohat bog'ida o'tkazildi. Bunday sayllar keyingi yillarda "Hosil bayrami" ga aylanib ketdi.

1977-yil fevral-aprel oylarida bog'da katta o'zgarishlar sodir bo'ldi. Namangan shahar ijroiya qo'mitasining, shahar va viloyatdagi ko'plab tashkilotlar va korxonalarining harakati natijasida bog' yonidagi harbiy qism boshqa joyga ko'chirilib, istirohat bog'i maydoni kengaytirildi. Aslida bu ish 1933-yilda boshlanib, oxiriga etmay qolgan edi. Ancha qiyinchiliklar oqibatida bu masala oradan 40 yil o'tib, ijobiy hal etildi. Bu ishda o'sha paytdagi shahar ijroqo'mining raisi Qodir Mamarasulovning xizmati katta bo'lgan. Iqtisodiy jihatdan katta mablag' – salkam 3 million sarflangan edi. Bir nechta yirik binolarni buzib, bog' holatiga moslashtirish va obodonlashtirishga to'g'ri kelgan edi. Shahrimizdagi barcha davlat va jamoat tashkilotlarining vakillari bu xayrli ishga o'z hissalarini qo'shishdi. Shu tariqa istirohat

bog'ining umumiy sathi 16,5 gektarga yetkazildi. Yangi o'zlashtirilgan keng maydonga katta va kuchli favvora o'rnatildi.

1983-1986-yillarda istirohat bog'i hududida o'ymakor-rassom L.P.Lopatinskaya tomonidan yog'och o'ymakorligiga oid bir nechta san'at asarlari ishlangan. 1990-yil avgust oyida istirohat bog'iga hamyurtimiz, mashhur davlat arbobi, olim va sarkarda Zahiriddin Muhammad Bobur nomi berilgan [7. 12-b].

O'zbekiston Respublikasining birinchi Prezidenti I.A.Karimovning Namangan shahriga tashriflari va undan so'ng 2009-yil qabul qilingan 1170-sonli qarori asosida bog'i hukumat dasturiga kiritilib, 2009-yilda qayta loyihalashtirilib o'sha yilning oktyabr oyida to'la rekonstruksiya ishlari boshlab yuborildi. Istirohat bog'idagi 26 ta har xil talabga javob bermaydigan xizmat ko'rsatish obyektlari buzib tashlandi. Istirohat bog'ining ta'mirlash ishlariga davlat byudjeti mablag'i asosida 3 mlrd 300 mln so'mlik qurilish va obodonchilik ishlari amalga oshirildi.

Bugun istirohat bog'ida 8 ta choyxona va oshxona, 10 ta muzqaymoq pavilyonlari, shaxmat klubi, 48 ta zamonaviy attraksionlar va boshqa ko'ngilochar obyektlar mehmonlarga xizmat qilmoqda. Bog' hududida 1 gektarlik ko'l, 1,5 km.li irrigatsiya tarmoqlari, 1 ta zamonaviy favvora ishlab turibdi.

Istirohat bog'ining 16,7 galik hududida 2 mingdan ziyod 27 xil daraxtlar, 80 mingta 23 xil mavsumiy va ko'p yillik gul ko'chatlari, 7,500 metr kv. maysazor bog' husniga chiroy bag'ishlab turibdi.

Bog'da ochiq estrada maydoni, 800 tomoshabinga mo'ljallangan amfiteatr bunyod etildi. Hududda aholini dam olishi uchun 75 ta skameykalar, 165 ta tungi yoritish chiroqlari o'rnatilgan. Nasihat maydoni, gulli so'ritok, sokin hudud tashkil etilgan. 2010-yil avgust oyidan bog' o'z faoliyatini yangidan boshladi. Shahrimiz aholisi va ko'plab tashrif buyurgan mehmonlarning sevimli dam olish maskaniga aylandi. Bog'da 24,5 shtat bo'yicha xodimlar faoliyat ko'rsatishmoqda. Shundan 4 nafar rahbar, 2 nafar texnik xodimlar, 3 nafar gulchi, 1 nafar elektr-mexanik, 4 nafar qorovul, 1 nafar irrigatsiya ishchisi, qolganlari har xil xizmatlarni bajaruvchi xodimlar hisoblanishadi.

Zahiriddin Muhammad Bobur nomidagi istirohat bog'i o'zining ko'rkamligi bilan dillarga zavq-shavq bag'ishlab kelmoqda. O'zbekistonlik va chet ellik mashhur adiblar, olimlar, davlat arboblari istirohat bog'da dam olishib, o'z fikrlarini dahshatlari orqali zo'r iftixor bilan bayon etishgan.

Istirohat maskanida 1967-yili "O'zbekfilm" kinostudiyasi tomonidan "Dilbarim" nomli badiiy film suratga olingan. 1973-yilda esa O'zbekiston hujjatli va ilmiy-ommabop filmlar studiyasining ijodkorlari mazkur go'zallik maskani haqida hikoya qiluvchi "Gul sayli" nomli qisqa metrajli film yaratishgan. Istirohat bog'ining har tomonlama yuksalishiga o'z mehnatlari bilan hissa qo'shgan bir qator kishilarning nomlarini hurmat bilan tilga olish joizdir. Bular – Haydarjon Karimov, Solixon Nosirov, Nuriddin Hamdamov, Hoshimjon Nurmatov, Olimjon Abdullayev, Hamidxon Dadaboyev va boshqalardir [8. 3-b].

Mashhur adiblar G'afur G'ulom, Maqsud Shayxzoda. Akademik M.Keldish va boshqa kishilar tomonidan yozib qoldirilgan dastxatlar, she'rlar istirohat bog'iga berilgan katta baho desak mubolag'a bo'lmaydi.

Xulosa qilib aytganda, madaniyat va istirohat bog'lari tarixiy taraqqiyotining qaysi davri bo'lmasin, u madaniy dam olish orqali insoniyatning ong-tafakkurini rivojlantirishga xizmat

qilib kelgan. O'zbekiston Respublikasida mustaqillik davri esa bu vazifani yangi davr talablari darajasida ado etilishi bilan madaniyat va istirohat bog'larining o'zgacha mazmun va qiyofa kasb etishiga olib keldi.

Adabiyotlar/Literatura/References:

1. Қосимов Ў. Наманган тарихидан лавҳалар. – Тошкент: Фан, 1990. – Б. 9.
2. Turkiston viloyatining gazetasi // – 1876. – № 11-12; Положение об управлении Туркестанского края. – Санкт-Петербург, 1886. – С. 1.
3. Исмоилов Ю. Наманган фаҳри (Шаҳардаги Заҳириддин Муҳаммад Бобур номи маданият ва истироҳат боғининг 110 йиллигига). – Наманган., 1994. – Б. 7.
4. Ўзбек Совет Энциклопедияси. 2-том. – Тошкент., 1972. – Б. 416.
5. Исмоилов Ю. Наманган фаҳри (Шаҳардаги Заҳириддин Муҳаммад Бобур номи маданият ва истироҳат боғининг 110 йиллигига). – Наманган., 1994. – Б. 9.
6. Исмоилов Ю. Наманган фаҳри (Шаҳардаги Заҳириддин Муҳаммад Бобур номи маданият ва истироҳат боғининг 110 йиллигига). – Наманган., 1994. – Б. 11.
7. Исмоилов Ю. Наманган фаҳри (Шаҳардаги Заҳириддин Муҳаммад Бобур номи маданият ва истироҳат боғининг 110 йиллигига). – Наманган., 1994. – Б. 12.
8. “Наманган ҳақиқати” газетаси. – № 11. 1994 йил, 5 феврал. – Б. 3.

SCIENCEPROBLEMS.UZ

IJTIMOYIY-GUMANITAR FANLARNING DOLZARB MUAMMOLARI

№ S/2 (5) – 2025

АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО- ГУМАНИТАРНЫХ НАУК

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

“Ijtimoiy-gumanitar fanlarning dolzarb muammolari” elektron jurnali 2020-yil 6-avgust kuni 1368-sonli guvohnoma bilan davlat ro‘yxatiga olingan.

Muassis: “SCIENCEPROBLEMS TEAM”
mas’uliyati cheklangan jamiyati

Tahririyat manzili:

100070. Toshkent shahri, Yakkasaroy tumani, Kichik Beshyog‘och ko‘chasi, 70/10-uy. Elektron manzil:

scienceproblems.uz@gmail.com

Bog‘lanish uchun telefon:

(99) 602-09-84 (telegram).